

Andalító profizmus

A Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar a Nemzeti Hangversenyteremben

Bernstein, Gershwin és Nino Rota egy hangversenyen - elsőre eléggé populárisnak tűnik, ámde más az eredmény, ha egy nagyszerű karmester irányítja a csapatot. Dante Anzolini karmesternek kiváló, sőt, szinte küldetésének tekinti, hogy a 20. század második felének és napjaink műveit népszerűsítse, fiatal zeneszerzőit felkutassa.

Persze a bevezetőben említett szerzők nem szorulnak reklámra, itt inkább az a feladat, hogy az ismerősnek hitt műveket kicsit másképpen láttassa a nézőkkel: szinte rigolyásan figyel arra, hogy a néző a legkisebb részleteket is észrevegye, szinte provokálja, hogy az elsőre pusztán díszítésnek látszó dallamfoszlányokat kibányássa a sűrűből, és mintegy felmutassa azokat nekünk. Anzolini emellett meglehetősen artistikusan vezényel: a fortissimóknál bejárja az egész pulpitust, a pianóknál viszont a korlátnak támaszkodik, s egy-egy kacsintással, szemöldökvonással ad instrukciót egész szekcióknak. Nagyvonalú eleganciája, amellyel a koncertet irányítja, igazi ritkaság. A karmester alapvetően befolyásolja egy zenekar játékának minőségét. Ez az alapigazság most is érvényesült: a Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar ütőszekciója például olyan teljesítményt nyújtott az est folyamán, amelyet még nem láttam tőlük. Mind a négy mű nagy intenzitást követelt tőlük, és ennek minden nehézség nélkül eleget is tettek.

A koncert első felében Bernstein Candide-jának nyitánya hangzott el, ezt Gershwin Porgy és Besséből készített szvit-átirata követte. A Candide nyitánya viszonylag kedvelt a szimfonikus zenekarok körében, egy könnyedebb hangú – de mindenképpen hangsúlyozandó: korántsem könnyű – koncert elejére nagyszerű választás. Felhangzanak benne az opera legismertebb dallamai, ebben a tekintetben tehát minden értelemben hagyományosnak tekinthető. Ugyanakkor önmagában is kerek egész, és kitűnő alkalmat nyújt a fafúvósok brillírozására. Itt is ennek lehettünk tanúi, bár mintha a karmestert elragadta volna a hev, s a gyorsításoknál mintha túlzottan felpörgette volna a tempót...

Bevallom, Gershwin Porgy és Bess-szvitjét élőben nem hallottam még, de azt persze minden kockázat nélkül állíthatom, nagyszerű „demóanyag” az operához: a leginkább fütyülhető dalok itt is elhangzanak, a Bernstein-művel ellentétben pedig nemcsak a fúvósok, hanem a vonósok is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra. Ezen az estén az a „mű a műben” zárvány sikerült a legjobban, melyben két első- és két másodhegedű játssza Bess egyik áriájának dallamát.

A szünet után Nino Rota az Országúton című Fellini filmhez készített szvitje következett, amely szintén könnyed műnek látszik, de korántsem az. Hangulatképek sorozata a filmből, a témák között pedig pár taktusos átkötők hallhatók benne. Így a szvit segítségével mindenki felidézheti emlékeit a filmről, ha pedig nem látta, elmerenghet Rota merészségén, amellyel egy műbe sűrít homlokegyenest más karakterű témákat, amelyeket aztán nagy szakértelemmel simított-alakított egymáshoz. A La strada egyébként szintén alkalmat ad a Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar szólistáinak brillírozására. A rézfúvósok általában problémát jelentenek még egy nagyobb zenekarban is, hiszen az egységes hangzásból az ő pontatlanságaik hallatszanak ki a legkönnyebben... Nos, itt ezzel az általános problémával nem kellett foglalkozni: a nagyon fiatalokból álló szekció tagjai egységesen, pontosan, nagy gonddal játszották ezt a nehéz művet.

Végül Bernsteintől West Side Story szvit-átirata hangozott el. Az énekhangra írt szólókat legtöbbször egy-egy hangszer játssza, majd a zenekar „alápakolja” a harmóniákat – gondolja az ember, hogy ezzel kész is a mű. Nos, nem ilyen egyszerű a dolog. Bernstein nem könnyíti meg a zenészek dolgát: az ismert dallamokat sokszor szinte meghökkenítő hangszereléssel vetette kottapapírra. Képes volt például egy tenorszólót akár fagottra is átírni, hogy azzal a szöveg hangulatát visszaadja, ugyanakkor ezzel nem kis feladatot rótt a művészekre. Az ütőszekció itt is nagy szerephez jut: a zeneirodalomban később annyira nem is szokatlan testhangokat – csettintéseket, kiáltásokat – itt most nekik kellett produkálniuk...

Kónya Orsolya

A Magyar Telekom Szimfonikus Zenekar koncertje

Művészetek Palotája (2005. december 1.)

Közreműködik: Borisz Berezovszkij (zongora)

Vezényel: Dante Anzolini

Műsoron:

Bernstein: Candide nyitány

Gershwin: Porgy és Bess - szvit

Nino Rota: La strada - szvit

Bernstein: Szimfonikus táncok a West Side Story-ból